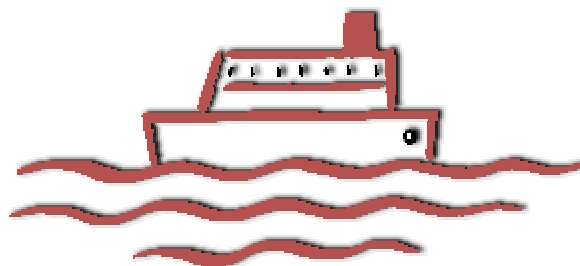

Passagerarrederierna – en stark del av Sveriges turistnäring

Passagerarrederiernas Förening – PRF

Passagerarrederierna marknadsför Sverige!

Passagerarrederierna har en central roll i den svenska rese- och turistnäringen. Under 2002 genomförde Passagerarrederierna mer än 100.000 färjeturer och transporterade över 26 miljoner resenärer. Nära hälften av dessa, drygt tolv miljoner passagerare, var utländska besökare.

För Sveriges del innebär det miljontals turister som spenderar tid och pengar på hotell, restauranger och shopping under sin vistelse i landet. Många av de utländska besökarna blir dessutom ambassadörer för oss, när de förmedlar sin bild av Sverige runt om i världen.

Ett stort antal branscher drar nytta av Passagerarrederiernas verksamhet. Hotell och restauranger, transport- och underhållningsföretag är några av dem. Passagerarrederiernas marknadsföring är ett annat område som bidrar till att skapa en positiv Sverigebild i utlandet, samtidigt som den genererar arbete för och intäkter till reklam- och mediebranschen.

Passagerarrederierna riktar huvudsakligen sina marknadsföringsinsatser mot marknaderna närmast Sverige och i Europa, men även mot USA och Asien. Sammantaget satsar Passagerarrederierna cirka 250 miljoner kronor årligen på att få utländska turister att välja Sverige som semester mål. Det kan jämföras med Sveriges Rese- och Turistråds marknadsföringsinsatser utomlands, som uppgår till knappt halva denna summa.

Den svenska rese- och turistnäringen står sammantaget för knappt tre procent av BNP, vilket kan jämföras med det europeiska genomsnittet på cirka sex procent. Framtidsgruppen, som är ett samarbete mellan Näringsdepartementet och rese- och turistnäringen, har till syfte att få den svenska rese- och turistnäringen att ligga i nivå med övriga Europas.

Det finns alltså en stor potential för att utveckla Sverige som turistland och att öka antalet utländska och svenska turister. Mot denna bakgrund var det extra glädjande att turistfrämjande var ett av de få områdena som fick ytterligare anslag i den budgetproposition som regeringen nyligen presenterade. Det är en viktig markering från regeringen.

Passagerarrederierna arbetar aktivt, genom omfattande marknadsföring utomlands och i Sverige, för att Sverige ska nå en europeisk nivå som turistland. Vår förhoppning är att turistminister Ulrica Messing kommer att fortsätta på den inslagna vägen och ytterligare öka anslaget till svensk marknadsföring utomlands. Det förtjänar Sverige! Och hela Sverige tjänar på att vara ett framstående turistland!

Per-Erling Evensen
ordförande Passagerarrederierna
E-post: pe.evensen@destinationgotland.se Mobil: 0705-52 51 57

Passagerarrederiernas förening (PRF) har till syfte att främja medlemsföretagens utveckling, att skapa förståelse för passagerarrederiernas betydelse för ekonomi och sysselsättning samt att bevaka och driva frågor av gemensamt intresse. Passagerarrederierna omfattar de ledande rederierna, som är verksamma med turism till, från eller inom Sverige, och motsvarar cirka 85 procent av branschen. Läs mer på www.passagerarrederierna.se.

Sammanfattning

- Passagerarrederierna transporterade nära 26 miljoner resenärer till, från eller inom Sverige under 2002, vilket är oförändrat jämfört med med 2001. Under 2002 minskade flygtrafiken med 8 procent.
- Totalt 12,1 miljoner utländska resenärer reste med Passagerarrederierna under 2002, vilket innebär att nära varannan var bosatt i utlandet.
- Flest färjeresenärer – nära 11,8 miljoner – tog färjan till eller från Danmark. På andra och tredje plats kommer passagerartrafiken till och från Finland respektive Tyskland.
- Nära var tjugonde person inom den svenska turistnäringen arbetar inom Passagerarrederierna. Totalt sysselsätter Passagerarrederierna cirka 8.900 helårsanställda.
- Passagerarrederierna transporterade 3,4 miljoner personbilar under 2002, vilket är en ökning med 5,8 procent jämfört med föregående år. Dessutom transporterade Passagerarrederierna nära en miljon lastfordon och 63.000 bussar.
- Passagerarrederierna satsade cirka 250 miljoner kronor på att marknadsföra Sverige utomlands under 2002. Det kan jämföras med Sveriges Rese- och Turistråds marknadsföringsinsatser utomlands, som uppgår till knappt halva denna summa. Passagerarrederiernas totala marknadsföring, i Sverige och utomlands, uppgick till cirka 500 miljoner kronor.

Passagerare fortsätter välja färja

Passagerarrederiernas förening står för cirka 85 procent av de svenska färjerederiernas passagerartransporter. Under 2002 transporterade Passagerarrederierna totalt 25.930.655 passagerare till och från tolv svenska hamnar, vilket är oförändrat jämfört med föregående år. Det totala antalet passagerare på färjetransporter till och från Sverige minskade med 1,4 procent under samma period, enligt Statistiska Centralbyrån.

Resandets utveckling under perioden 2001-2002 måste ses mot bakgrund av terrordåden i USA den 11 september 2001. I synnerhet drabbades flygtrafiken – de svenska flygresenärerna minskade i antal med åtta procent till totalt 22.246.000.¹ Samtidigt ökade passagerarvolymen på persontåg med 6,5 procent under 2002.²

Inom Passagerarrederierna visar de enskilda bolagen stora inbördes skillnader. Störst ökning visar Tallink (+27,6 procent), Ånedin-Linjen (+8,5 procent) och Viking Line (+7,7 procent), medan minskningarna representerades av Stena Line (-5,5 procent) och Sundsbussarna (-3,2 procent).

Av Passagerarrederiernas transporter var cirka 13,9 miljoner, motsvarande 53 procent, fast boende i Sverige. Övriga 12,1 miljoner resenärer var bosatta i främst Danmark, Estland, Finland, Norge, och Tyskland. Eftersom de flesta reser både till och från Sverige med färja innebär det att drygt sex miljoner utländska besökare använde färja för att ta sig till och från Sverige.

Tabell 1: Antalet passagerare³ – ankomna till, avgångna från och inom Sverige, per bolag

	2001	2002	Förändring, %
Birka Line	671.634	680.095	+1,2
Destination Gotland	1.293.180	1.370.739	+6,0
DFDS Seaways	1.037.143	1.089.000	+5,0
Eckerö Linjen	846.151	865.603	+2,2
Scandlines	10.125.990	– ⁴	–
Silja Line	3.296.245	3.517.942	+6,7
Stena Line	2.927.354	12.334.101 ⁵	-5,5
Sundsbussarna	1.584.283	1.532.915	-3,2
Tallink	329.231	420.000	+27,6
Viking Line	3.634.967	3.913.754	+7,7
Ånedin-Linjen	190.244	206.506	+8,5
Totalt Passagerarrederierna	25.936.422	25.930.655	+0,0
varav utrikes ⁶	24.643.242	24.559.916	-0,3
Övriga rederier, utrikes	5.117.758	4.798.084	-6,2
Totalt utrikes⁷	29.761.000	29.358.000	-1,4

¹ Källa: Luftfart 2002, SIKA (Statens institut för kommunikationsanalys).

² Källa: Banverkets årsredovisning 2002.

³ Antal ankommande och avresande i utrikes trafik samt antal avresande i inrikes trafik.

⁴ För år 2002 inkluderas Scandines passagerare i Stena Lines totala siffror.

⁵ För år 2002 inkluderas Scandlines passagerare i Stena Lines totala siffror.

⁶ Totalt Passagerarrederierna exklusive inrikes turer (anlöp till och avgångar från Gotland).

⁷ Källa: Utrikes och inrikes trafik med fartyg 2002, SSM 021:0304, Statistiska Centralbyrån.

Färjetrafiken till Polen och Estland ökar mest

Totalt genomförde Passagerarrederierna nära 11,8 miljoner resor mellan Sverige och Danmark under 2002, vilket var 45 procent av det totala antalet färjeresor.

Vid sidan av Danmark är det färjelinjerna till och från Finland och Tyskland som svarar för det största antalet passagerare. Därefter kommer färjeresor inom Sverige (till och från Gotland) samt till och från Norge.

Den största ökningen under 2002, jämfört med 2001, visar Passagerarrederiernas färjetrafik till och från Polen med +34,5 procent, Estland (+27,6 procent) och Tyskland (+20,5 procent).

Antalet passagerare till och från Danmark visar störst minskning under 2002, jämfört med föregående år (-8,7 procent). Denna minskning kan ses som en anpassning till Öresundsbron. Flera färjelinjer mellan Sverige och Danmark har lagts ner under 2002, vilket resulterat i en minskning med 1.125.254 resenärer. Om man räknar bort Passagerarrederiernas resor till och från Danmark visar de andra marknaderna i stället en passagerarökning med nära nio procent.

Närområdenas betydelse för den svenska turismen ökade för första gången 2001. Denna trend har fortsatt även under 2002, vilket är ett kvitto på att den svenska turistnäringen och Passagerarrederierna lever upp till dessa resenärers och turisternas önskemål och förväntningar.

Sverige blev störst på inkommande utlandsturism i Norden år 2002, och passerade därmed Danmark ⁸.

Tabell 2: Totalt antal passagerare – ankomna till, avgångna från och inom Sverige

	2001	2002	Förändring, %
Danmark	12.924.270	11.799.016	-8,7
Finland/Åland	8.751.507	9.183.900	+4,9
Tyskland	1.413.007	1.703.000	+20,5
Inom Sverige	1.293.180	1.370.739	+6,0
Norge	810.537	933.000	+15,1
Estland	329.231	420.000	+27,6
Polen	300.348	404.000	+34,5
Storbritannien	113.946	117.000	+2,7
Totalt Passagerarrederierna	25.936.422	25.930.655	+0,0

⁸ Källa: Årsredovisning 2002, Sveriges Rese- och Turistråd.

Färre färjeturer till Danmark, men fler till Polen

Passagerarrederierna genomförde 102.796 färjeturer till och från tjugo utländska hamnar i sju länder under 2002. Det är en minskning med cirka tolv procent av det totala antalet avgångar och anlop jämfört med föregående år.

Under 2002 minskade Passagerarrederiernas samlade antal turer till och från Danmark med nära 20 procent. Under 2002 skedde en anpassning av färjetrafiken till Öresundsbron och flera färjelinjer mellan Sverige och Danmark lades ner (Helsingborg – Köpenhamn, Landskrona – Köpenhamn och Malmö – Köpenhamn). Detta innebar en minskning med totalt 16.200 färjeturer.

År 2002 förfogade Passagerarrederierna över sammanlagt 48 fartyg som trafikerade svenska hamnar. Det var en ökning med tre fartyg jämfört med 2001, då den gemensamma flottan uppgick till 45 fartyg som trafikerade svenska hamnar.

Tabell 3: Totalt antal turer – ankomna till, avgångna från och inom Sverige

	2001	2002	Förändring, %
Danmark	87.730	70.568	-19,6
Finland/Åland	15.461	17.374	+12,4
Tyskland	7.409	7.500	+1,2
Inom Sverige	2.874	2.864	-0,4
Estland	1.620	1.818	+12,2
Norge	1.160	1.112	-4,1
Polen	638	1.338	+109,7
Storbritannien	171	222	+29,8
Totalt Passagerarrederierna	117.063	102.796	-12,2
Varav utrikes ⁹	113.355	99.932	-11,9
Övriga rederier, utrikes	51.355	50.444	-1,8
Totalt utrikes¹⁰	164.710	150.376	-8,7

⁹ Totalt Passagerarrederierna exklusive inrikes turer (anlop till och avgångar från Gotland).

¹⁰ Källa: Utrikes och inrikes trafik med fartyg 2002, SSM 021:0304, Statistiska Centralbyrån.

Var tjugonde i turistnäringen arbetar på ett av Passagerarrederierna

År 2002 uppgick antalet helårsanställda i Passagerarrederierna till 8.886 personer, varav 5.136 personer var mantalsskrivna i Sverige. De flesta av dessa, 3.810 personer, var ombordanställda på fartygen.

Under senare år har passagerarfartygen som trafikerar svenska hamnar blivit större och fler, vilket lett till att allt fler personer arbetar inom Passagerarrederierna.

Den största enskilda svenska arbetsgivaren inom passagerarrederierna är Stena Line, med drygt 2.200 anställda under 2002.

Den årliga lönekostnaden för ombordanställda och landanställda inom Passagerarrederierna uppgick till totalt 1,3 miljarder kronor.

Enligt Sveriges Turistråd uppgår sysselsättningen inom den svenska turistnäringen till drygt 100.000 helårsverken¹¹. Det innebär att nära en av tjugo personer som arbetar inom svensk turistnäring är anställd vid Passagerarrederierna.

Tabell 4: Antal helårsanställda inom passagerarrederierna

	2002
Ombordanställda	7.560
varav boende i Sverige	3.810
Landanställda i Sverige	1.326
Totalt antal anställda i Sverige	5.136

¹¹ Källa: Mål och mening, Sveriges Rese- och Turistråd.

Allt fler fordon transporteras med färja

År 2002 genomförde Passagerarrederierna nära 3,4 miljoner personbilartransporter till och från svenska hamnar, vilket är en ökning med 5,8 procent jämfört med föregående år. Cirka 60 procent av personbilarna var registrerade i Sverige.

I genomsnitt reser cirka 2,5 passagerare per personbil, vilket innebär att cirka 8,5 miljoner färjeresenärer reser till eller från Sverige i bil. Nära 3,5 miljoner av dessa passagerare är utländska besökare.

Under 2002 transporterade Passagerarrederierna drygt 945.000 lastfordon (lastbilar och trailers) till och från Sverige, vilket är ökning med 11,1 procent jämfört med 2001.

63.000 turistbussar transporterades med Passagerarrederierna under 2002, vilket var en minskning med cirka 4,2 procent jämfört med 2001. Flertalet av bussarna var utlandsregistrerade och transporterade turister till Sverige.

Tabell 5: Totalt antal fordon, transporterade av Passagerarrederierna

	2001	2002	Förändring, %
Personbilar	3.183.823	3.368.941	+5,8
Bussar	65.820	63.051	-4,2
Lastfordon	850.791	945.155	+11,1
TOTALT	4.100.434	4.377.147	+6,7

Stena Line var det bolag som transporterade flest fordon under 2002: cirka 2,1 miljoner personbilar, 44.000 bussar och 715.000 lastfordon.

Tabell 6: Antalet fordonstransporter under 2002, per bolag inom Passagerarrederierna

	Personbilar	Bussar	Lastfordon
Birka Line	–	–	–
Destination Gotland	338.775	1.306	37.730
DFDS Seaways	90.500	650	–
Eckerö Linjen	159.100	1.600	2.480
Silja Line	206.000	4.071	85.111
Stena Line, inkl Scandlines	2.162.901	44.721	715.205
Sundsbussarna	–	–	–
Tallink	44.786	1.638	57.504
Viking Line	366.879	9.065	47.125
Ånedin-Linjen	–	–	–
TOTALT	3.368.941	63.051	945.155

Kraftfull marknadsföring i Sverige och utomlands

Den sammanlagda marknadsföringsbudgeten för Passagerarrederierna uppgår till cirka 500 miljoner kronor årligen. Hälften av den samlade marknadsföringsbudgeten, cirka 250 miljoner kronor, läggs på marknadsföring i utlandet i syfte att få utländska turister att välja Sverige som semester mål.

Passagerarrederierna riktar huvudsakligen sina marknadsföringsinsatser mot marknaderna närmast Sverige och i Europa, men även mot USA och Asien. Sammantaget satsar Passagerarrederierna cirka 250 miljoner kronor årligen på att få utländska turister att välja Sverige som turistmål. Det kan jämföras med Sveriges Rese- och Turistråds marknadsföringsinsatser utomlands, som uppgår till knappt halva denna summa.¹²

Den svenska rese- och turistindustrin står sammantaget för knappt tre procent av BNP, vilket kan jämföras med det europeiska genomsnittet på cirka sex procent.¹³

¹² Källa: Årsredovisning 2002, Sveriges Rese- och Turistråd.

¹³ Källa: Mål och mening, Sveriges Rese- och Turistråd.

Rederier och linjenät

Följande passagerarrederierna har medverkat med statistik till rapporten:

- Birka Line Svenska AB
- Destination Gotland
- DFDS Seaways AB
- Eckerö Linjen
- Silja Line AB
- Stena Line Scandinavia AB, inkl. Scandlines
- Sundsbussarna AB
- Tallink
- Viking Line AB
- Ånedin-Linjen

Ovanstående rederier trafikerar följande linjer och anlöper följande hamnar:

- Grisslehamn – Eckerö
- Göteborg – Fredrikshamn
- Göteborg – Kiel
- Göteborg – Kristiansand
- Göteborg – Newcastle
- Helsingborg – Helsingör
- Kapellskär – Mariehamn
- Kapellskär – Paldiski
- Kapellskär – Åland – Åbo
- Stockholm – Mariehamn
- Stockholm – Tallinn
- Stockholm – Tallinn – Visby
- Stockholm – Visby – Gdynia
- Stockholm – Visby – Riga
- Stockholm – Åland – Helsingfors
- Stockholm – Åland – Åbo
- Köpenhamn – Helsingborg – Oslo
- Köpenhamn – Trelleborg – Gdansk
- Visby – Helsingfors
- Visby – Nynäshamn – Visby
- Visby – Oskarshamn – Visby
- Trelleborg – Rostock
- Trelleborg – Sassnitz
- Trelleborg – Travemünde
- Varberg – Grenå
- Karlskrona – Gdynia